

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ СРСР

ПАМ'ЯТНИКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ СРСР
(нерухомі)СОЮЗНА РЕСПУБЛІКА Українська РСР

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ

(найменування республіканського органу охорони пам'яток)

ПАСПОРТ

I. НАЙМЕНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА Меморіальний комплекс "Спадщанський ліс"II. ТИПОЛОГІЧНА
НАЛЕЖНІСТЬ

пам'ятник археології	пам'ятник історії	пам'ятник архітектури	пам'ятник монументального мистецтва
	4		

III. ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА (або дата історичної події, з якою пов'язано виникнення пам'ятника — для пам'ятників історії)

10.9.1941р. — 20.6.1942р.IV. АДРЕСА (місцезнаходження) пам'ятника Сумська область, Путивльський район,
(область, район, населений пункт, шляхи під'їзду)в 10 км. на північний захід від Путивля.V. ХАРАКТЕР
СУЧАСНОГО
ВИКОРИСТАННЯ

за початков призначен- ням	культурно- освітнє	туристсько- екскурсійне	лікувально- оздоровче	житлові приміщення	господарче	не викорис- товується
	музей бібліот клуб	+	лікарня санатор. б/відп.		установа торгов. промисл. склад	

ДОДАТКИ:

Фото загального вигляду —

Фото фрагментів —

Генплан —

Обміри: план —

фасад —

розріз —

Схематичний план

охоронної зони —

Паспортів на фрагменти комплексу — 6

VI. ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ

а)	{	для пам'ятників археології	— історія виникнення, ким і коли проводились розвідки і розкопки, місце зберігання колекцій
		для пам'ятників історії	— історія виникнення: коротка характеристика подій і осіб, в зв'язку з якими об'єкт набув значення пам'ятника
		для пам'ятників архітектури і монументального мистецтва	— автор, будівник, замовник, історія створення

На початку липня 1941 року Путивльський райком партії розпочав роботу по організації партизанських загонів. Базою для створення партизанського загону під командуванням голови Путивльської міськради було обрано Спадщанський ліс, де на протязі липня-серпня 1941 р. були створені запаси спорядження і продовольства.

8 вересня 1941 р. С.А.Ковпак відрядив до Спадщанського лісу весь особовий склад загону на чолі з О.І.Кореневим. С.А.Ковпак прибув у ліс 10 вересня. З 10 по 20 вересня загін поповнив свій склад 28 військовослужбовцями, які вийшли з оточення і його чисельність зросла до 42 чоловік.

18 жовтня 1941р. до Спадщанського лісу прибув загін С.В.Руднева, який дислокувався в Новослобідському лісі. Того ж дня на нараді командирів було вирішено об'єднати загони С.А.Ковпака і С.В.Руднева в один Путивльський партизанський загін. Командиром об'єданого загону став С.А.Ковпак, командиром — С.В.Руднев, начальником штабу — Г.Я.Базима. Невдовзі до загону приєдналась партизанська група С.Ф.Кириленка з села Воргол. Своїми диверсійними діями на дорогах партизани примусили фашистів вдатися до каральних експедицій.

19 жовтня 1941р. в Спадщанському лісі відбувся бій партизан з двома фашистськими танками — перше серйозне випробування загону.

1 грудня 1941р. загін відбив напад крупних сил ворога, що наступав на Спадщанський ліс. Після цього бою загін передислокувався в Хінельські ліси.

Під час зимового рейду на Путивльщину загін об'єднався з Глухівським, Конотопським, Кролевецьким і Шалигінським партизанськими загонами і перетворився в велике партизанське з'єднання.

26 травня 1942 р. партизанське з'єднання С.А.Ковпака зайняло Путивль, а потім відійшло в Спадщанський ліс, де базувалось до 20 червня 1942 р.

Рішенням Ради Міністрів УРСР від 23.УІ.1965р. № 755 Спадщанський ліс, площею 697 га, проголошений заповідником.

б) перебудови і втрати, що змінили первинний вигляд пам'ятника

Замість обеліска на могилі партизанів у 1971 р. встановлено скульптурний надмогильник. Споруджено нове приміщення музею партизанської слави.

в) реставраційні роботи (загальна характеристика, час, автор, місце зберігання документації).

В 1974 році замість залізобетонної скульптури партизана, Монумента партизанської слави, була встановлена бронзова. Реставровані (укріплені залізобетоном) партизанські землянки.

VII. ОПИС ПАМ'ЯТНИКА

а)	для пам'ятників археології	— характер культурного шару, найважливіші знахідки
	для пам'ятників історії	— характеристика пам'ятника, наявність, текст і час встановлення меморіальної дошки
	для пам'ятників архітектури	— основні особливості планувальної композиційно-просторової структури і конструкцій; характер декору фасадів і інтер'єрів; наявність живопису, скульптури, прикладного мистецтва; будівельний матеріал, основні габарити
	для пам'ятників монументального мистецтва	— основні особливості композиційного і колористичного рішення; тексти, матеріал, техніка, розмір.

Меморіальний комплекс "Спадщанський ліс" - група пам'ятників, розташованих на заповідній ділянці лісу, площею 697 га.

До комплексу входять:

- монумент "Народні месники" (І966р.)/див.п.2.4.858а-2.І8.І2./
- монумент партизанської слави (І966р.)/див.п.2.4/4.І/858б-2.І8.І2./
- братська могила партизанів /див.пасп.2.4.858в-2.І8.І2./
- партизанські землянки /див. пасп. 2.4.858г-2.І8.І2./
- німецький середній танк № 201, захоплений партизанами / див. пасп. 2.4.858/д-2.І8.І2./
- музей партизанської слави.

б) загальна оцінка суспільної, науково-історичної та художньої значимості пам'ятника.

Меморіальний комплекс "Спадщанський ліс" має велике значення в патріотичному і Інтернаціональному вихованні трудящих.

VIII. ОСНОВНА БІБЛІОГРАФІЯ, АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА, ІКОНОГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ

Украинская ССР в Великой Отечественной войне Советского Союза. К.І975.т.І стор.299,230,336,499,509-514. т.2, стор.269,270.
Історія міст і сіл УРСР, Сумська область.К.І973, стор.63-67,69.
С.А.Ковпак, Від Путивля до Карпат.К.І961, стор.12-36,57-63.
Г.Я.Базима, Слідами великого рейду.К.І959, стор.49-68,76-81,95-100.

IX. ТЕХНІЧНИЙ СТАН

характеристика загального стану:

для пам'ятників археології культурного шару найважливіших знахідок

для пам'ятників архітектури та історії конструкцій стін, покриттів стель підлоги декору фасадів інтер'єрів

в інтер'єрі: живопису скульптури прикл. мистецтва

для пам'ятників монументального мистецтва цоколя постаменту скульптури ґрунту фарбового шару

добрий	середній	поганий	аварійний
+			

X. СИСТЕМА ОХОРОНИ

а) категорія охорони

союзна	республ.	місцева	не взято
	+		

б) дата і № документа про взяття під охорону

Постанова Ради Міністрів УРСР
від 21 липня 1965 р. № 711.3.1.

в) границі охорони зони і зони регулювання забудови (короткий опис з посиланням на стверджуючий документ)

Рішенням Ради Міністрів УРСР від 28 червня 1965 року № 755
Спадщанський ліс, площею 697 га, проголошений заповідним.

г) балансова належність і конкретне використання Путивльський райкомунгосп.

д) дата і № охоронного документа Охоронне зобов'язання від 15.IX.1970р. № 15

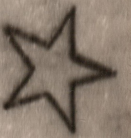
Дата складання паспорта 20 серпня 1975 р.

Паспорт склав Толстіхін О.І. - відповід. секретар
Путивльської рай. орг. т-ва охор. пам'ятників.

(підпис)

Інспектор по охороні пам'ятників Кулішченко В.П. (підпис)
М. П.

СПАДШАНСЬКИЙ ЛІС-
МІСЦЕ ЗАРОДЖЕННЯ
ПАРТИЗАНСЬКОГО
РУХУ НА СУМЩИНІ
В ПЕРІОД ВЕЛИКОЇ
ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ
1941 — 1945_{рр.} —
РІШЕННЯМ УРЯДУ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ОГЛОШЕНИЙ
ЗАПОВІДНИКОМ

МОНУМЕНТ "НАРОДНІ МЕСНИКИ".
ВЕРЕСЕНЬ 1966 РОКУ.

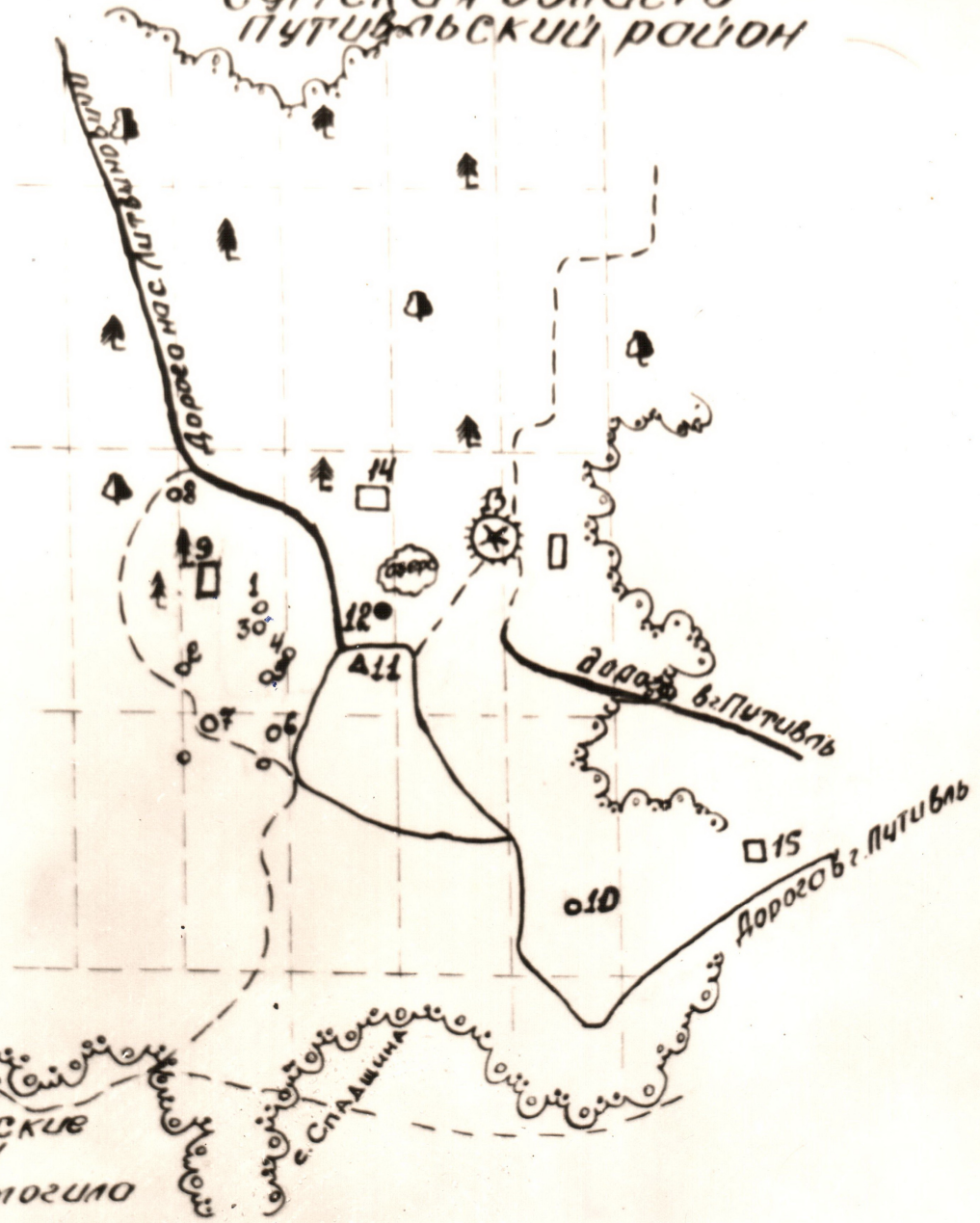
ФОТО ФРАГМЕНТУ.

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ, ПУТИВЛЬСЬКИЙ Р-Н, СПАДШАНСЬКИЙ ЛІС.

ФОТО 1975 РОКУ.

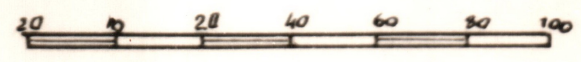

СХЕМАТИЧЕСКИЙ
ПЛАН РАСПОЛОЖЕНИЯ
МЕМОРИАЛЬНОГО КОМПЛЕКСА
"СПОДШАНСКИЙ ЛЕС"
СУМСКАЯ ОБЛАСТЬ
ПУТИВЛЬСКИЙ РАЙОН

ЭКСПЛИКАЦИЯ:

- 1-8. партизанские землянки
9. братская могила партизан
10. землянка С.А. Ковпака
1. Памятный знак на месте боя 19 октября 1941.
2. Немецкий танк.
3. Монумент партизанской славы
4. музей.
5. Монумент "Народные метатели".

М 1:2000

Плансост.	Подпись	Должность	Дата
КОЛЕСНИК	Колесник	ИНЖЕНЕР	19/11-75